

[Poul Møller.]

forbrugsafgifter eller omsætningsafgifter. Det må forstås således, at vi er rede til krone for krone at flytte skattebyrden fra de direkte skatter over til passende forbrugsafgifter, som vi kan tale os til rette om.

Således som det i foråret gik med statens overskud, er der ikke i dag mulighed for en væsentlig nedsættelse af det samlede skatte-tryk, medmindre man ønsker og vil gennemføre en offentlig udgiftsnedsættelse. I dag er der intet overskud; de offentlige udgifter sluger de offentlige indtægter. Muligheden for en lempelse ligger derfor alene i en omfordeling af skatter og i de offentlige udgifters nedsættelse. Vi er klar over, at de offentlige anlægsudgifter vil og må stille stigende krav til os. Den europæiske situation og den udvikling, vi i øvrigt befinder os i, vil især kræve større anstrengelser af det danske folk med hensyn til investering i trafikmidler og med hensyn til investering i undervisning, uddannelse og forskning. Dette er opgaver, vi alle i tinget anerkender som offentlige opgaver, og vi ønsker dem derfor også alle ordentlig løst, går jeg ud fra. På disse opgavers løsning beror i det lange løb også erhvervslivets vilkår og muligheder. Trafikproblemerne vælter ind over os i disse år. Hovedstadens udbygning til at dække hele området inden for linjen Helsingør-Hillerød-Roskilde-Køge, broforbindelserne, både Store-Bælt og Øresund, Europavejene, erhvervsudviklingen i Jylland og den almindelige motorisering stiller disse stigende krav til trafik anlæggene.

Vi må hurtigt blive klar over, hvad vi vil på disse områder, og i hvilken rækkefølge vi vil det. Ingen vil tro, at et land med 4 millioner mennesker har råd til og mulighed for på én gang at løse alle disse spørgsmål. Der må derfor lægges en rækkefølge. Prioritetsordenen må det høje ting efter vort skøn fastlægge, og vi må selvfølgelig alle have en ordentlig og en gennemtænkt planlægning i vore tanker ved fastlæggelsen af denne prioritetsrække.

Vi venter fra vor gruppes side med spænding på det trafikøkonomiske udvalgs betænkning. Så snart den foreligger, vil min gruppe foranledige, at tinget får mulighed for en debat om disse meget vigtige opgaver og om rækkefølgen, hvori de skal løses.

Hvad skolelovene angår, mener vi tiden

har vist, at vor kritik var berettiget. Men vi er rede til at gå ind i en forhandling, hvorved man søger at fjerne de åbenbare brist, som skolelovene indeholder, og give nye muligheder for uddannelse af børn og unge. Efter vort skøn er det først fornødne, at tinget beslutter sig for indførelse af et obligatorisk 8. skoleår. Tidspunktet for denne ændrings ikrafttræden kan meget vel diskuteres, men også her må der planlægning til. Vi må vide, om vi skal have det 8. skoleår, og i overensstemmelse hermed må vi planlægge gymnasiabyggeriet og seminariebyggeriet i de kommende år. Jeg tror, det 8. skoleår bliver nødvendigt, og oven på det placeres 3 linjer, alle af frivillig karakter: den praktiske linje i 9. og 10. skoleklasse, en 2-årig realskole eller et 4-årigt gymnasium. Men det er efter vort skøn nødvendigt i denne samling at beslutte sig for, om man vil det 8. skoleår, så læreruddannelsen, seminarie- og gymnasiabyggeriet kan indrettes derefter.

Det er imidlertid også vigtigt, tror jeg, at vi i de kommende år prøver at gøre os klart, hvad vi vil med skolen. Det er, som om skolens målsætning er gledet ud af debatten i de mange år, man har diskuteret skolens struktur. Men skolen er først og fremmest et spørgsmål om indhold, om en målsætning, om, hvilke mennesker man ønsker skal komme ud af den skole, som samfundet opretter og samfundet bekoster. Derfor håber vi, at en sådan overvejelse, en sådan debat vedrørende skolens formål og de menneskelige idealer, vi i demokratiet forventer skolen skal bygge mennesket op til, må kunne føres i tinget.

Vedrørende forskningen vil jeg gerne sige, at vi har haft tilbøjelighed til at lade os forblinde af atomforskningen. Den øvrige tekniske forskning må og bør ikke lide under atomforskningens krav. Jeg tror, at i mange år fremover vil det endnu være den almindelige tekniske forskning, som vort erhvervsliv skal bygge på, som vi har mulighed for at udnytte. Der må også skabes balance ikke blot mellem teknisk forskning og atomforskning, men også mellem teknisk forskning og humanistisk forskning, og jeg håber meget, at den nye minister for kulturelle anliggender vil have dette for øje, selv om den største del af disse videnskabsgrenes egentlige institutioner er blevet under